

Bruxelles, den 2.8.2023
COM(2023) 468 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

**om gennemførelsen og resultaterne af Pericles IV-programmet med henblik på
beskyttelse af euroen mod falskmøntneri i 2022**

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

om gennemførelsen og resultaterne af Pericles IV-programmet med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri i 2022

1. Generelt

"Pericles IV-programmet" (i det følgende benævnt "programmet") er et handlingsprogram for udveksling, bistand og uddannelse med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Det erstatter Pericles 2020-programmet, der løb i perioden 2013-2020, og Pericles-programmet, der løb i perioden 2002-2013. Programmet blev oprettet ved **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/840 af 20. maj 2021¹. Ved Rådets forordning (EU) 2021/1696 af 21. september 2021 blev det udvidet til også at omfatte de medlemsstater, der ikke deltager i euroen². I henhold til forordning (EU) 2021/840 blev programmet oprettet for perioden frem til den 31. december 2027. Ved forordningens artikel 12, stk. 3, fastsættes, at Kommissionen hvert år skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet oplysninger om resultaterne af programmet. Med nærværende årsrapport opfyldes dette krav for 2022. Rapporten indeholder oplysninger om Pericles IV-programmets forpligtelser og gennemførelse i 2022 samt om gennemførelsen i 2022 af de aktioner, der er indgået forpligtelser for de foregående år og under den foregående generation af programmet.**

2. Forpligtelser inden for rammerne af det årlige arbejdsprogram for 2022

Det årlige budget til gennemførelsen af programmet for 2022 blev fastsat til 850 169 EUR og blev finansieret over budgetpost 06 03 01 00 i Den Europæiske Unions almindelige budget for 2022. Der blev indgået forpligtelser for i alt 828 141,12 EUR i 2022, hvilket svarer til 97,41 % af det samlede budget. Programmet gennemføres gennem samfinansierede aktioner (tilskud) fra medlemsstaternes kompetente myndigheder og gennem aktioner, der organiseres direkte af Kommissionen ("Kommissionens aktioner"). Det samlede forpligtelsesbeløb omfatter også en forpligtelse på 27 350 EUR til dækning af de årlige omkostninger ved anvendelse af eGrant-værktøjet, et fuldt elektronisk (papirløst) forvaltningssystem for tilskud.

Gennemførelsen af programmet afspejler medlemsstaternes og Kommissionens tilsagn om at beskytte euroen mod falskmøntneri. Drøftelserne af den flerårige strategi på møderne i Euro Counterfeiting Experts Group (ekspertgruppen vedrørende eurofalskmøntneri) gjorde det muligt at afsætte 97,41 % af det samlede budget i 2022. Inden for rammerne af programmet blev der afsat midler til finansiering af i alt 8 projekter³. Der blev tildelt i alt 5 tilskud på

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/840 af 20. maj 2021 om et handlingsprogram for udveksling, bistand og uddannelse med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri for perioden 2021-2027 ("Pericles IV-programmet") og om ophævelse af forordning (EU) nr. 331/2014.

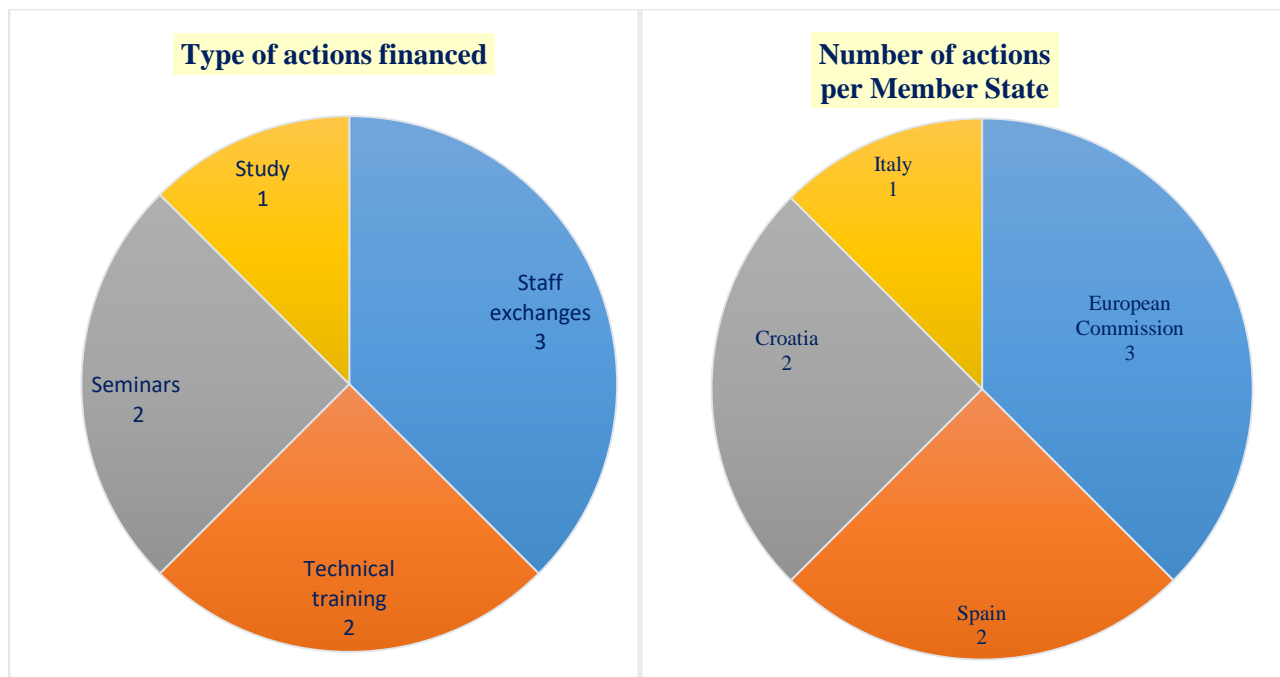
² Rådets forordning (EU) 2021/1696 af 21. september 2021 om udvidelse af anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/840 om et handlingsprogram for udveksling, bistand og uddannelse med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri for perioden 2021-2027 ("Pericles IV-programmet") til også at omfatte de medlemsstater, der ikke deltager i euroen.

³ En samlet oversigt over de Pericles-aktioner, hvortil der blev afsat midler i 2022, findes i bilag I.

grundlag af ansøgninger fra medlemsstaternes kompetente myndigheder. Desuden blev 3 af Kommissionens aktioner finansieret.

En af Kommissionens foranstaltninger blev gennemført i 2022, mens de øvrige 2 af Kommissionens foranstaltninger og alle tilskud vil blive gennemført i 2023 og derefter.

Diagram I og II: Typen af finansierede aktioner og antal aktioner pr. medlemsstat (aktioner, hvortil der blev afsat midler i 2022, se bilag I)

Det er værd at bemærke, at Italien og Spanien, som er de medlemsstater, der er mest berørt af forfalskning af euroen, igen i år har modtaget Pericles-tilskud. Desuden har Kroatien også modtaget tilskud som led i programmet i 2022, hvilket er særligt bemærkelsesværdigt i betragtning af landets tiltrædelse af euroområdet den 1. januar 2023. Alle disse bestræbelser bidrager til beskyttelsen af euroen til gavn for de øvrige medlemsstater.

De aktioner, hvortil der blev afsat midler i 2022, består af 3 personaleudvekslinger, 2 tekniske kurser, 2 seminarer og 1 undersøgelse. Disse aktioner skal finde sted både i og uden for EU, afhængigt af de særlige behov for at beskytte euroen mod falskmøntneri. Programmets regionale tilgang er siden dets start blevet konsolideret, idet der gennemføres aktioner, som involverer regioner i verden, der er særligt vigtige for bekæmpelsen af falskmøntneri.

3. Gennemførelse af aktioner i 2022⁴

Oversigt

I dette afsnit analyseres gennemførelsen af alle aktioner, der er finansieret af Pericles i kalenderåret 2022. Det omfatter derfor gennemførelsen af både aktioner, der er indgået forpligtelser for inden for rammerne af "Pericles IV"-budgettet for 2021 og 2022 (5 tilskud og 1 Kommissionsaktion), og aktioner, der er indgået forpligtelser for inden for rammerne af "Pericles 2020"-budgetterne (6 tilskud). Dette understreger programmets kontinuitet med

⁴ En samlet oversigt over de Pericles-aktioner, der blev gennemført i 2022, findes i bilag II.

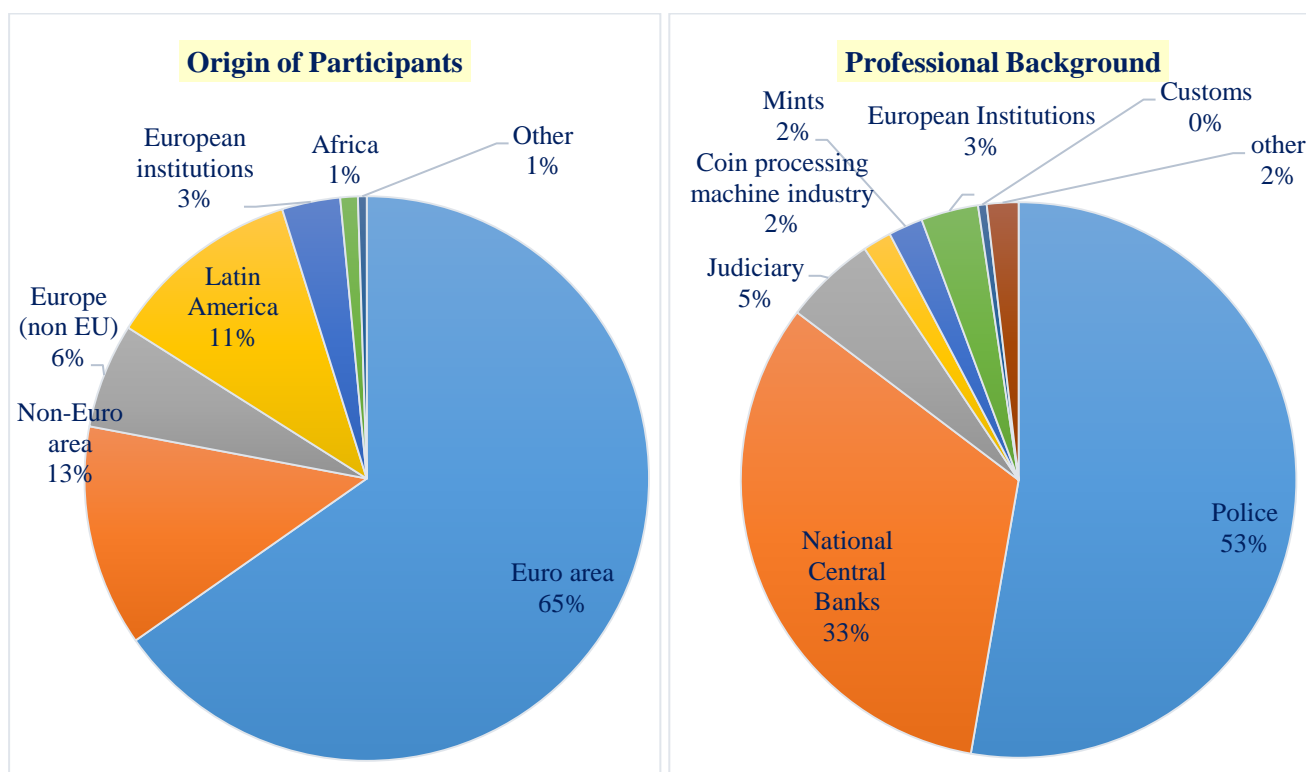
hensyn til dets udformning og afspejler Pericles-programmets effektivitet med hensyn til at beskytte euroen mod falskmøntneri gennem aktioner, der gennemføres hvert år.

I 2022 blev der gennemført 12 aktioner finansieret af Pericles, herunder:

- medlemsstaternes fulde gennemførelse af 8 tilskudsaktioner: disse foranstaltninger blev gennemført af henholdsvis Spanien (3 aktioner), Portugal (2 aktioner), Nederlandene, Tyskland og Italien (1 aktioner hver)
- medlemsstaternes delvise gennemførelse af 3 tilskudsaktioner: disse foranstaltninger består af flere faser (dvs. udveksling af personale og seminarer) over mere end et kalenderår og blev delvist gennemført af henholdsvis Italien, Rumænien og Kroatien
- den fuldstændige gennemførelse af 1 indkøbte aktioner fra Kommissionens side.

Ovennævnte aktioner består af 5 personaleudvekslinger, 4 konferencer og 3 tekniske kurser (se også afsnit 2 ovenfor). Det anslås, at 599 eksperter deltog i ovennævnte aktioner.

Diagram III og IV: Deltagernes geografiske og erhvervmæssige baggrund. (aktioner gennemført i 2022, se bilag II)⁵

Deltagerne stammer fra 51 lande. De fleste deltagere (78 %) er europæiske: 65 % kommer fra medlemsstater i euroområdet, mens medlemsstater uden for euroområdet er steget til 13 %, og ikke-EU-lande i Europa udgør 6 %. 11 % af praktikanterne kommer fra Latinamerika. Endelig repræsenterer 3 % af deltagerne EU-institutionerne, 1 % kommer fra Afrika og Mellemøsten og 1 % fra andre regioner.

⁵ Alle data vedrører både aktioner, der finansieres som led i Pericles IV-programmet, og foranstaltninger, der finansieres som led i Pericles 2020-programmet.

Med hensyn til deltagernes erhvervmæssige baggrund udgør medlemmer af politistyrkerne 53 % af det samlede antal. Dette skyldes, at politiet står i forreste linje i kampen mod eurofalskmøntneri, og at politifolk omfatter både efterforskere og teknikere. Andre kategorier af deltagere tegner sig for 47 % af det samlede antal, idet eksperter fra de nationale centralbanker udgør 33 %, hvilket udgør den anden største gruppe af deltagere. Ligesom i 2021 fokuserede flere tiltag i 2022 på centralbankernes deltagelse. Der er også en betydelig deltagelse af medlemmer af retsvæsenet (5 %), de europæiske institutioner (3 %) og møntanstalter (2 %) og toldmyndighederne (<1 %), hvilket afspejler en bred vifte af professionelle baggrunde for deltagerne. Endelig resulterede "4. Platform 1210" i en betydelig deltagelse af repræsentanter inden for møntbehandlingsmaskiner (CPM-industrien) (2 %) for sjette år i træk, hvilket bekræfter, at den private sektor er en betydningsfuld interessent i kampen mod falskmøntneri. Som følge heraf lever programgennemførelsen op til programmets tværnationale og tværfaglige dimensioner som krævet i forordning (EU) nr. 331/2014 men en høj grad af diversificering.

Højdepunkter for gennemførelsen i 2022

Det er lykkedes via programmet at opretholde og yderligere styrke det regionale internationale samarbejde i Sydøsteuropa og Latinamerika i 2022:

- I 2022 blev der gennemført flere Pericles-aktioner med fokus på at fremme og opretholde et tæt samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder i Sydøsteuropa. Dette omfattede personaleudvekslinger arrangeret af det italienske Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria (CCAFM), Guardia di Finanza (GDF) og det rumænske politi (GIRP) samt en personaleudveksling arrangeret af den kroatiske nationalbank, hvis hovedformål var at udveksle bedste praksis om procedurer, viden og erfaringer for at hjælpe de kroatiske og bulgarske myndigheder med at tiltræde euroområdet.
- Det spanske Brigada de investigación del Banco de España (BIBE) tilrettelagde "Uddannelse i bekæmpelse af falskmøntneri for eksperter fra latinamerikanske lande", som samlede myndighederne i 17 latinamerikanske lande i Lima, Peru i 2022, og fremmede foranstaltninger til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri i latinamerikanske lande, der potentielt er modtagelige for euroen. Denne aktion støttede oprettelse og drift af de nationale centralkontorer for bekæmpelse af falskmøntneri i de deltagende lande. På grundlag af forudgående uddannelse i samme format etablerede Argentina et sådant nationalt centralkontor.

Gennemførelsen af programmet i 2022 har også været kendetegnet ved en række foranstaltninger, der fokuserer på den aktuelle udvikling i bekæmpelsen af falskmøntneri:

- Flere aktioner fokuserede på truslen fra internettet/mørkenettet inden for eurofalskmøntneri, navnlig i retning af dets potentielle anvendelse som distributionsplatform. Det tyske Bundeskriminal Amt (BKA) gennemførte en række af tre workshopper kaldet COPE, som øgede viden og indførte de nødvendige efterforskningsteknikker til efterforskning af falske penge i forbindelse med internettet/mørkenettet og sikrede udveksling af bedste praksis gennem casestudier, hvor deltagerne gennemgik de forskellige trin i en efterforskning af falske penge.

Desuden havde konferencer arrangeret af det nederlandske politi og Bank of Portugal også distributionen af forfalskninger på mørkenettet/internettet som et af deres vigtigste fokusområder.

- En anden prioritet, som flere aktioner omhandler, er bekæmpelse af kvalitetsklasser af forfalskninger, gennemførelse af forordning (EU) nr. 1210/2010 og håndtering af euromønter, der er uegnede til at være i omløb. Foranstaltningerne med dette fokus omfattede uddannelsesaktiviteten vedrørende analyse af falske mønter for tekniske eksperter organiseret af Banco de España samt det 4. platform 1210-møde, der blev afholdt som en kommissionsaktion, og som samlede interessenter fra møntbehandlingsmaskinindustrien og de nationale møntanalysecentre.

4. Overvågning af de kvantitative og kvalitative indikatorer

I henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning (EU) 2021/840 skal denne rapport tage hensyn til "Pericles IV-programmets" kvantitative og kvalitative indikatorer. De årlige data om disse indikatorer er følgende:

1. **Antal afslørede falske euro (pengesedler: 376 000 i 2022 / mønter: 297 998 i 2022):** Målet for denne indikator er at holde antallet af afslørede falske euro (sedler og mønter) under kontrol inden for $\pm 5\%$ i forhold til gennemsnittet for 2014-2020 (671 000/174 112). Antallet af falske pengesedler er lavere, og antallet af mønter er højere end forventet. Det skal dog bemærkes, at forbindelsen mellem programmet og disse indikatorer kun er indirekte, da en række eksterne faktorer spiller en vigtig rolle i udviklingen af indikatorerne. Disse eksterne faktorer omfatter fremskridt i politiets efterforskning, omfanget af forfalskninger og covid-19-pandemiens indvirkning på omsætningen af kontanter.
2. **Antal nedlukkede ulovlige falskmøntnerværksteder (10 i 2022):** Målet for antallet af nedlukkede ulovlige falskmøntnerværksteder er at holde antallet under kontrol i gennemsnit $\pm 10\%$ i forhold til 2019 (22). Antallet af ulovlige værksteder, der blev nedlagt i 2022, er lavere end forventet. Som forklaret under indikator 1 er forbindelsen mellem programmet og denne indikator kun indirekte, da en række eksterne faktorer spiller en vigtig rolle i udviklingen af indikatorerne.
3. **Antal unikke kompetente myndigheder, der ansøger om støtte via programmet (6 i 2022):** Denne indikator har til formål at måle de kompetente nationale myndigheders interesse i programmet. Milepæl for 2024 er 12, og målet for 2027 er 24. Det er i overensstemmelse med forventningerne, at antallet af unikke ansøgere i det andet år nåede 50 % af milepælen for 2024.
4. **Tilfredshedsgraden blandt deltagerne i de aktioner, som er finansieret gennem programmet (100 % i 2021):** Denne indikator måler kvaliteten af uddannelserne, således som de opfattes af deltagerne. Målet er 75 %. Andelen af positiv feedback er betydeligt højere end målet.
5. **Feedback fra deltagere, der allerede har deltaget i tidligere Pericles-aktioner, om programmets indvirkning på deres aktiviteter til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri (97,51 % i 2022):** Denne indikator måler bæredygtigheden af programmets aktioner. Målet er 75 %. Procentdelen af positiv feedback er betydeligt højere end målet.

5. Konklusioner og det videre forløb

Pericles IV-programmet er fortsat et vigtigt og effektivt redskab i kampen mod falskmøntneri. Programmet danner grundlag for støtte til undersøgelser, videreførelse og uddybning af samarbejde og udveksling af bedste praksis blandt alle de aktører, der er involveret i bekæmpelsen af eurofalskmøntneri. Dette understøttes også af, at der for 2022 blev indgået forpligtelser på 97,41 % af det samlede budget, hvilket afspejler medlemsstaternes interesse i programmet.

Kommissionen videregiver regelmæssigt resultaterne af de aktioner, der støttes under programmet, til eksperterne i Euro Counterfeiting Experts Group (ECEG). I 2021 blev der afholdt 3 ECEG-møder. Programmet viser en høj grad af sammenhæng og komplementaritet med andre relevante programmer og aktioner på EU-plan, da det udelukkende er rettet mod forebyggelse og bekæmpelse af en bestemt form for organiseret kriminalitet, nemlig eurofalskmøntneri. Denne forbundethed forekommer tydelig med hensyn til GD NEAR's instrument til *teknisk bistand og informationsudveksling (TAIEX)*, der oftest bruges til støtte i forbindelse med tiltrædelsesforhandlinger, og GD HOME's instrument for finansiel støtte til politisamarbejde⁶, der omfatter forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet generelt. Efter medtagelsen af falskmøntneri som en af prioriteterne i EMPACT's operationelle handlingsplan koordinerer Kommissionen tæt med ledelsen af EMPACT⁷ for at maksimere komplementariteten mellem de to finansieringskilder.

På grundlag af resultaterne af gennemførelsen af programmet og den løbende analyse af nye trusler, der drøftes i Euro Counterfeiting Experts Group, blev følgende prioriteter fastlagt for 2023⁸:

- Understøttelse af aktiviteter, der tjener til at forbedre samarbejdet mellem de medlemsstater, der er særligt berørt af produktionen og distributionen af forfalskninger
- Fremme af samarbejdet med myndighederne i tredjelande, hvor der hersker mistanke om eller findes beviser for, at der fremstilles forfalskede euro
- Fastholdelse af en effektiv ramme for beskyttelsen af euroen i Sydøsteuropa
- Den seneste udvikling:
 - distribution af forfalskninger og komponenter af høj kvalitet på mørkenettet og udbud på internettet af produkter såsom "filmpenge" og forfalskede pengesedler ("prop copy") (herunder sedler med ændret design)
 - støtte til oprettelse/styrkelse af nationale centralkontorer
 - euromønter: bekæmpelse af kvalitetsklasser af forfalskninger, gennemførelse af forordning (EU) nr. 1210/2010 og håndtering af euromønter, der er uegnede til at være i omløb.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 513/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af et instrument for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring som en del af Fonden for Intern Sikkerhed og om ophævelse af Rådets afgørelse 2007/125/RIA (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 93).

⁷ EMPACT (den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitustrusler) er et sikkerhedsinitiativ, der drives af EU's medlemsstater for at identificere, prioritere og imødegå trusler fra organiseret og grov international kriminalitet. I 2021 blev EMPACT et permanent instrument som fastsat i Rådets konklusioner om permanent fortsættelse af EU-politikcyklussen for organiseret og grov international kriminalitet. Bulgarien leder EMPACT-prioriteten, der omfatter "kriminalitet i forbindelse med intellektuel ejendomsret, forfalskning af varer og valuta".

⁸ Prioriteterne i programmet for 2022 udgør en væsentlig del af det årlige arbejdsprogram, der er knyttet som bilag til Kommissionens afgørelse af 28.1.2023 om finansiering af Pericles IV-programmet og vedtagelsen af det årlige arbejdsprogram for 2022, (C(2022) 406 final).